

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-897/18-L

Název	Střední škola právní - Právní akademie, s.r.o.
Sídlo	Dr. Milady Horákové 447/60, 460 01 Liberec 7
E-mail	prak@prak.cz
IČ	25025970
Identifikátor	600010546
Právní forma	Společnost s r.o.
Zastupující	Ing. Josef Honzejk
Zřizovatel	Ing. Josef Honzejk, Ing. Marcela Medková
Místo inspekční činnosti	Dr. Milady Horákové 447/60, 460 01 Liberec 7
Termín inspekční činnosti	16. 10. 2018 – 19. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) podle § 174 odst. 2, písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení naplňování ŠVP a jejich soulad s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2, písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední škola právní – Právní akademie, s.r.o. (dále „škola“, „institute“) poskytuje střední vzdělávání zaměřené na veřejnosprávní oblast od roku 1997, pod současným názvem od školního roku 2012/2013. V rámci oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost nabízí uchazečům možnost studia právních činností podle ŠVP se sociálním zaměřením, se zaměřením na mezinárodní vztahy nebo podle dosud nerealizovaného zaměření na ekonomiku sportu. Součástí instituce je rovněž školní jídelna – výdejna, která zajišťuje stravování žáků školy.

Ve srovnání s obdobím posledního inspekčního hodnocení (školní rok 2012/2013) došlo ve střední škole sice k mírnému poklesu počtu žáků (cca o 5 %), v aktuálním školním roce však již byl zaznamenán jeho meziroční nárůst (cca o 4 %). K datu inspekční činnosti se v devíti třídách vzdělávalo celkem 223 žáků, osm z nich jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), jeden se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Škola neidentifikuje žáky s potřebou podpory z důvodu odlišného mateřského jazyka. Ve škole kromě žáků s trvalým bydlištěm v Libereckém kraji studují i žáci z dalších regionů republiky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dvoučlenné užší vedení školy (ředitel a jeho zástupkyně) stojí v čele instituce od jejího počátku. Oba vedoucí pedagogičtí pracovníci jsou zároveň jejími zřizovateli. Koncepce a vize školy se tak kontinuálně vyvíjí a naplňuje v průběhu celé její existence. Průběžně reaguje na aktuální společenskou poptávku po vzdělávání i na požadavky pracovního trhu modifikacemi ŠVP a nabídkou jednotlivých zaměření v rámci realizovaného oboru vzdělání. Systém řízení plně odpovídá konkrétním podmínkám instituce. Příkladná je spolupráce obou členů užšího vedení školy a v případě potřeby i jejich vzájemná zastupitelnost. Delegování pravomocí a odpovědnosti na nižší stupně řízení je plně funkční, vnitřní přenos informací a kontrolní mechanismy jsou nastaveny kvalitně, přičemž jsou podporovány i vzájemnou komunikací všech aktérů na neformální úrovni. Systém řízení je silnou stránkou školy.

K datu inspekční činnosti vykonávalo přímou pedagogickou činnosti 24 učitelů včetně vedení školy, z toho 23 splňovalo podmínky odborné kvalifikace podle právního předpisu. Pedagogický pracovník (odborností právník), který kvalifikační podmínky nespĺňuje, vykonává přímou pedagogickou činnost na částečný úvazek (pět vyučovacích hodin týdně) v rámci svého odborného zaměření na základě dosaženého věku a délky pedagogické praxe. Předností pedagogického sboru je patrná identifikace se školou, sdílení její koncepce a vize dalšího rozvoje. Vzájemná spolupráce probíhá na formální úrovni (předmětové komise) i formou neformální komunikace a průběžných konzultací. Prioritou dalšího vzdělávání je především rozvoj odborných kompetencí učitelů, menší důraz je kladen na vzdělávání v oblasti nových výukových metod a forem.

Škola je financována převážně prostřednictvím státního rozpočtu a ostatních zdrojů, kterými jsou zejména školné a výnosy z pronájmu volných prostor. Finanční podmínky školy jsou na dobré úrovni, což vytváří podmínky pro její funkční chod a realizaci ŠVP.

Instituce sídlí ve vlastní budově dobře dostupné prostředky městské hromadné dopravy, která svou velikostí vytváří pro vzdělávání nadstandardní prostorové podmínky. V době od poslední inspekční návštěvy škola vybudovala vlastní plynovou kotelnu, jejíž bezporuchový chod znatelně zvýšil (ve srovnání s předchozím stavem) v topné sezóně komfort výuky pro žáky i učitele. Materiální vybavení umožňuje v plném rozsahu naplňovat cíle deklarované v jednotlivých ŠVP. Ve všech učebnách je instalován počítač s připojením

k internetu, k prezentacím slouží velká obrazovka a ve většině tříd rovněž dataprojektor. V době inspekční návštěvy se určité rezervy projevovaly v celkovém pokrytí Wi-Fi signálem, podle sdělení vedení školy je plánována postupná rekonstrukce bezdrátové sítě. Nevýhodou je absence vlastní tělocvičny. Instituce plně zajišťuje kvalitní výuku tělesné výchovy v pronajatých prostorách TJ Lokomotiva Liberec. Specifické nároky na sestavování rozvrhu hodin vytváří velká vzdálenost pronajatého sportoviště od školy (cca 40 minut pěšky, cca 20 minut s využitím MHD).

Škola vytváří žákům bezpečné prostředí ve škole i při akcích realizovaných mimo školu, seznamuje je s možnými riziky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany a odpovědně se touto problematikou zabývá.

Vedení školy klade dlouhodobě velký důraz na spolupráci s širokou plejádou sociálních partnerů, kteří jsou schopni a ochotni zajistit žákům především efektivní a maximálně přínosné praktické vyučování (odbornou praxi), ale také rozšířit jejich obzory o znalosti aktuálních odborných a společenských souvislostí nebo oživit a doplnit teoretickou výuku. Daří se navazovat spolupráci s orgány státní správy a samosprávy, s institucemi a organizacemi ze sociální sféry i se vzdělávacími zařízeními. Zvláště významná a pro žáky i atraktivní je aktivní spolupráce s Vězeňskou službou ČR, soudy a státními zastupitelstvími, Probační a mediační službou aj. Většina žáků se v první polovině studia účastní krátkodobého výukového pobytu zaměřeného na neformální intenzivní výuku angličtiny v Londýně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve školním roce 2018/2019 probíhá podle platných ŠVP Právní činnost se zaměřením sociálním a Právní činnost se zaměřením na mezinárodní vztahy. Využití disponibilních hodin je v obou dokumentech účelné a odpovídá deklarovanému profilu absolventa. Nejvýrazněji jsou posíleny zkušební předměty společné části maturitní zkoušky (cizí jazyk a matematika), což se pozitivně odráží ve výsledcích vzdělávání žáků při ukončování studia. Navýšena je i týdenní hodinová dotace obsahově souvisejících a částečně se navzájem překrývajících oblastí společenskovedního a odborného vzdělávání.

Hospitované vyučovací hodiny byly dobře promyšlené a připravené. Všechny se vyznačovaly vstřícnou až přátelskou pracovní atmosférou. Pedagogové velmi dobře využívají výhody menší školy, své žáky znají, sledují jejich pokrok i dílčí neúspěchy, poskytují žákům vhodné formativní hodnocení a účinnou pomoc. V průběhu inspekce se prakticky neobjevovala potřeba jakkoli korigovat či usměrňovat chování žáků, kteří v plné míře respektovali pravidla a pozorně plnili zadané úkoly. Učitelé se snažili aktivizovat všechny žáky, míra jejich zapojení do výuky však byla výrazně individuální. Rovněž se u jednotlivých vyučujících lišila míra a způsob využití dostupné prezentační techniky, a to od jednoduché projekce základních informací až po příkladné využití sofistikovaných systémů s aktivním zapojením žáků a jejich „chytrých“ mobilních telefonů. Prakticky ve všech sledovaných případech bylo prezentační techniky ve výuce z hlediska vzdělávacího cíle funkční. Rozdílný důraz vyučující kladli na kultivaci vyjadřování žáků ve smyslu komunikačních a vyjadřovacích dovedností, např. odpovědi celou větou bez nepatřičné obecné češtiny nebo schopnost vyjadřovat myšlenky v ucelených a logicky přehledných celcích. V některých případech nebyly zcela zvládnuty závěry jednotlivých hodin, proběhlo jen uspěchané shrnutí učiva, chyběl čas na zpětnou vazbu a jen výjimečně hodiny obsahovaly prvky sebehodnocení (byly zaznamenány ve výuce informačních a komunikačních technologií) nebo vzájemného hodnocení žáků.

V hospitovaných hodinách českého jazyka a literatury byla základem klasická frontální výuka doplněná některými dalšími metodami a formami výuky, zdařilé a efektivní byly v tomto směru žákovské referáty. Odpovídající důraz byl kladen na přípravu k maturitní zkoušce i na souvislosti probíraných témat s aktuálním děním, své místo získaly také mezipředmětové vztahy. Účelná byla snaha vyučujících vést žáky k prvkům kritického myšlení, práci s konkrétním textem i kontextem daných literárních děl.

Sledované hodiny cizích jazyků (anglický, německý, ruský) a anglické korespondence se vyznačovaly střídáním činností. Pedagogům se dařilo vytvořit pro vzdělávání motivační pracovní prostředí. Komunikovali se žáky výhradně v daném cizím jazyce, používali různé metody i formy práce, efektivní frontální výuku kombinovali dle potřeby s kooperativními činnostmi, jež podpořily rozvoj jejich interaktivních řečových dovedností (zdařilá byla v tomto směru zejména výuka ve čtvrtém ročníku). Žáci aktivně spolupracovali s vyučujícími, byli schopni vzájemně hovořit o dané problematice a vyjadřovat své názory. Často pracovali s autentickými materiály. Výuka cizích jazyků výrazně přispívá k rozvoji vědomostí a dovedností nejen v jazykové, ale i čtenářské a sociální gramotnosti. Cíleně posiluje jazykovou složku i v odborném vzdělávání (anglická korespondence ve třetím a čtvrtém ročníku zaměřená na mezinárodní vztahy). Propojení jazykového a odborného vzdělávání v tomto předmětu je silnou stránkou školy.

Ve všech navštívených hodinách matematiky, statistiky a demografie bylo prioritou učitelů pochopení probíraného učiva všemi žáky. Využívali k tomu názorné nákresy vhodné analogie, v případě potřeby i určitá zjednodušení nebo konkretizaci abstraktních pojmů. Probírané učivo žáci průběžně aplikovali při řešení vhodně zvolených úloh, učitelé jim poskytovali účinnou zpětnou vazbu a formativní hodnocení. Mezi pozitiva patřilo efektivní využití elektronicky zadaného kvízu (Kalhoot) a nabídka podpůrných učebních materiálů (Moodle).

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích má vysokou úroveň a velmi dobré výsledky. V souladu s profilem absolventa je zaměřeno na budoucí uplatnění žáků, což potvrzují pozitivní zprávy od sociálních partnerů z odborných praxí i zaměstnavatelů absolventů školy. K efektivitě výuky výrazně přispívala její organizace (dělení vícečetných tříd). Rozhodující však byl příkladný přístup vyučujících. Při nácviu psaní na klávesnici vycházeli z promyšlené metodiky, v předmětu výpočetní technika z účelných postupů a vhodných úloh s možností vnitřní diferenciací. Poskytovali žákům dostatek času pro jejich samostatnou práci, dobře pracovali s chybou, vedli žáky k vlastnímu hodnocení a ochotně jim poskytovali účinnou formativní zpětnou vazbu.

Sledovaná výuka odborných předmětů z oblasti práva zřetelně odrážela spojitost probírané látky s profilem daného oboru a s předpokládaným uplatněním absolventů. Vedle toho učitelé upozorňovali také na využitelnost práva, například rodinného, v osobním životě žáků. Přes poměrnou obsahovou rozsáhlost probíraného učiva a množství informací a faktů vyučující dokázali zdůraznit základní učivo a formulovat pro žáky jasnou a srozumitelnou základní linii výkladu. Dařilo se jim také dodržovat věcnou správnost výkladu a předávat všem žákům přesné a logicky uspořádané právní znalosti, pojmy a jejich definice. V souvislosti s tím vhodně zařazovali také ústní i písemné opakování a zkoušení z již dříve probrané látky. Pro výuku právních disciplín mají žáci k dispozici novou souhrnnou učebnici, na jejímž pilotním ověřování se škola podílí.

Pro navštívenou výuku odborných předmětů ekonomika, mezinárodní vztahy, personální práce a sociální politika byla typická úzká návaznost na reálnou praxi a vlastní zkušenosti žáků, často s přesahem do mezipředmětových vztahů. Zvolené vzdělávací strategie byly vzhledem k obsahu učiva a k možnostem a schopnostem žáků účinné. Jejich aktivita byla

podporovaná promyšlenou motivací (aktualizace učiva – zprávy z tisku, televize), problémově formulovanými dotazy během výkladu i v diskuzi, střídáním činností v průběhu vyučovací jednotky i účelným využitím prostředků prezentační techniky. Žáci byli vedeni k využívání různých zdrojů informací a k dovednosti vhodně prezentovat svoje referáty. Zadání sledovaných individuálně hodnocených čtvrtletních prací (předměty ekonomika, personální práce) odpovídala probranému učivu, jejich oprava byla včasná a korektní. Ve vyučovací jednotce s tématem zdravotní politiky státu byla účelně zařazena skupinová práce. Žáci čtvrtého ročníku velmi dobře spolupracovali, na základě vlastních zkušeností dokázali najít a pojmenovat pozitiva a negativa současného systému pro různé sociální skupiny a svůj názor prezentovat v diskuzi.

Ve sledovaných hodinách psychologie, sociologie a sociální práce vyučující dokázali nejen vzbudit zájem žáků o relativně náročnou látku, ale také je aktivně zapojit do vyvozování souvislostí pojmů a definic. Probíraná témata promyšleně souvisela s předpokládaným budoucím uplatněním žáků, ale nevyhýbala se ani odkazům na každodenní život nebo typické problémy dnešní mladé generace. Často se objevovala pochvala, povzbuzení, jednotlivé činnosti se vhodně střídaly, a to i formou skupinové práce. V některých případech ovšem část žáků nebyla schopna pracovat zcela samostatně, vyvodit a vyjádřit výstižné a přesné žádoucí závěry. Hodina filozofie a etikety v posledním ročníku vzdělávání byla pozitivně ovlivněna osobností pedagožky, jejím lidským přístupem a akceptací žáků. Výuka byla vedena převážně frontálním způsobem, poutavý výklad zaměřený na vývoj filozofického myšlení v dějinách a jeho aplikaci na etické a morální problémy dneška vedl žáky k pozornosti a spontánní spolupráci s vyučující. Z hodiny vyloučily momenty, které vedly žáky k zamyšlení na dané téma a k pochopení obsahu učiva i v rámci přesahů do jiných vyučovacích předmětů.

Ve všeobecně vzdělávacích předmětech (přírodovědná oblast, dějepis) bylo patrné časté využívání širších souvislostí, mezipředmětových vztahů a osobních zkušeností žáků. Řada uváděných zajímavostí probouzela jejich zájem o danou problematiku. Aktivní komunikací všech zúčastněných a pestrostí aktivit se vyznačovala zejména sledovaná hodina dějepisu.

Příkladné byly navštívené hodiny tělesné výchovy. Vyučující se úspěšně dařilo žáky motivovat, řada z nich projevovala radost z pohybu. Nenásilnou formou získávali a procvičovali základní pohybové dovednosti. V průběhu výuky byla respektována zdravotní hlediska a bezpečnost. Nechyběly pochvala a povzbuzení. Ty se neomezovaly pouze na pohybově nadané žáky, nýbrž byly zohledňovány individuální možnosti, snaha a pokrok každého jednotlivce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence, jejichž spolupráce je založena na každodenním neformálním kontaktu. Škola má vytvořen účinný systém identifikace a evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Osobní dispozice a vzdělávací potřeby těchto žáků jsou adekvátně zohledňovány. Výchovná poradkyně standardně zajišťuje informování vyučujících o SVP žáků, pravidelnou spolupráci s rodiči žáků a školskými poradenskými zařízeními. Škola se zabývá ve čtvrtletních intervalech hodnocením navrhovaných postupů, vytváří na základě těchto vyhodnocení účinnější strategie (využití plánů pedagogické podpory). Podpora žáků s rizikem studijní neúspěšnosti je vytvářena nabídkou individuálních konzultací. Ve vyšších ročnících, zejména u zletilých žáků, se však v některých případech nedaří zcela eliminovat projevy skrytého záškoláctví. Oblast prevence rizikových jevů se opírá o zpracovanou dokumentaci, která zahrnuje opatření k minimalizaci rizik, formování zdravého životního

stylu, péči o zdraví i posilování sociálního citění žáků. I další preventivní aktivity školy přispívají k předcházení a udržování průběžně nízkého výskytu rizikových jevů.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků průběžně i na konci vzdělávacího cyklu. Vedení školy výsledky analyzuje, vyhodnocuje a ve spolupráci s metodickými orgány případně přijímá potřebná opatření, včetně změn na úrovni ŠVP. Mezi příklady inspirativní praxe patří zavedení tzv. postupových zkoušek jako účinné součásti dlouhodobé přípravy žáků ke společné části maturitní zkoušky. Způsob organizace zkoušek (individuální zadání, možnost opakování v případě neúspěchu) není pro žáky stresující, avšak vytváří dlouhodobě motivující tlak na jejich učení. Mezi pozitiva patří rovněž nabídka elektronických výukových materiálů

Rozvoj odborných a jazykových dovedností žáků je podporován pestrou nabídkou exkurzí, tematických zájezdů a besed. Prostor pro zlepšení se nabízí v systematické podpoře pravidelné účasti žáků na odborných či všeobecně vzdělávacích soutěžích.

Silnou stránkou je v celorepublikovém srovnání v rámci dané skupiny oborů dlouhodobě (od roku 2013) nadprůměrná úspěšnost žáků školy ve společné části maturitní zkoušky. I s ohledem na společenskovední charakter realizovaného oboru vzdělání žáci školy u volitelného předmětu preferují zkoušku z cizího (převážně anglického) jazyka před zkouškou z matematiky, kterou volí pouze jednotlivci (od roku 2015 max. dva žáci). To s ohledem na připravované zavedení povinné zkoušky z matematiky představuje potenciální riziko. Škola si je těchto okolností vědoma a přijímá konkrétní opatření na úrovni výuky (např. zvýšená nabídka elektronických výukových materiálů) i na úrovni ŠVP úpravou organizace postupových zkoušek (nově od prvního ročníku povinné zkoušky z českého jazyka a literatury, z cizího jazyka a z matematiky).

Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti mj. seznamem doporučené četby a důslednou pravidelnou kontrolou čtenářských deníků prováděnou nejen jednotlivými vyučujícími, nýbrž i vedením školy. Slabou stránkou je však prakticky shodný výběr vlastního seznamu literárních děl pro ústní zkoušku společné části maturitní zkoušky vesměs všemi žáky.

Instituce sleduje úspěšnost svých absolventů v terciárním vzdělávání i v jejich profesním uplatnění. Většina z nich pokračuje ve studiu na vysokých školách především humanitního, resp. společenskovedního zaměření. Příkladem svých nejúspěšnějších absolventů, se kterými dle možností dlouhodobě spolupracuje, škola využívá pro účinnou motivaci stávajících žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pružně modifikuje vzdělávací nabídku jednotlivých zaměření v rámci realizovaného oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost.

Silné stránky

- Funkční systém řízení školy a příkladná spolupráce členů jejího vedení.
- Přívětivá nestresující atmosféra ve výuce a vzájemný respekt učitelů a žáků.
- Propojení jazykového a odborného vzdělávání v předmětu anglická korespondence.
- V celorepublikovém srovnání v rámci dané skupiny oborů dlouhodobě nadprůměrná úspěšnost žáků školy ve společné části maturitní zkoušky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malé využití prvků sebereflexe nebo vzájemného hodnocení žáků ve výuce.
- Shodný výběr vlastního seznamu literárních děl pro ústní zkoušku společné části maturitní zkoušky vesměs u všech žáků.

Příklad inspirativní praxe

- Systém postupových zkoušek jako součást dlouhodobé přípravy žáků ke společné části maturitní zkoušky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit systematickou podporu pravidelné účasti žáků v odborných soutěžích.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Střední školy – právní akademie, s. r. o. ze dne 21. 6. 2016
2. Výpis z obchodního rejstříku, spisová značka, C 12822 ze dne 21. 6. 2016
3. Pověření výkonem ředitele školy ze dne 1. 10. 1997
4. ŠVP realizované ve školním roce 2018/2019
5. Rozvrh hodin platný ke dni inspekce
6. Školní řád platný ve školním roce 2018/2019
7. Třídní knihy všech tříd vedené v elektronické podobě k datu inspekce
8. Školní matrika vedená v elektronické podobě k datu inspekce
9. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
11. Zápisy z jednání pedagogické rady ke dni inspekce
12. Dokument „První kolo přijímacího řízení do 1. ročníků a kritéria přijetí 2018/2019“
13. Souhrnná dokumentace vztahující se k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2018/2019
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání)
16. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochraně zdraví žáků
17. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení finančních podmínek instituce
18. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení [online: 9. 9. 2018, <http://rejskol.msmt.cz>]
19. Výkazy MŠMT M 8 o střední škole a R 13-01 o ředitelství škol dle stavu k 30. 9. 2018
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-58/13-L ze dne 27. 2. 2013
21. Webové stránky školy na adrese <http://www.prak.cz>